

Руденко О.Р.,
здобувач вищої освіти факультету менеджменту
Лівандовська О.А.,
асистент кафедри менеджменту та маркетингу
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв

ФІНАНСОВА ГЛОБАЛІЗАЦІЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

Важливим фактором, що відображає стан міжнародних фінансових відносин та розвиток міжнародної спільноти, є процес глобалізації, який охоплює велику кількість країн з різним економічним та політичним розвитком. Глобалізація фінансових ринків характеризується створенням умов для вільного руху фінансового капіталу. Країни повинні бути конкурентоспроможними у залученні капіталу, оскільки капітал є одним із необхідних інструментів виробництва. Крім того, розвиток фінансового ринку кожної країни має залежати від швидкості та ефективності змін на користь окремих суб'єктів, а не держави.

Сьогодні більшість країн світу, включаючи Україну, вже досягли того рівня, що завдяки глобалізаційному лобіюванню охоплено всі сфери життя. І найважливішим проривом розвитку стала саме фінансова система [1].

Фінансова глобалізація – це система міжнародних організацій та регуляторів, включаючи Міжнародний валютний фонд (МВФ), центральні банки, інвестиційні фонди та транснаціональні корпорації, яка сприяє вільному та ефективному руху капіталу між країнами. Таким чином, цей процес зменшує бар'єри між фінансовими ринками країн, а потоки капіталу стають транскордонними.

З моменту здобуття незалежності 32 роки тому, українське суспільство зараз суттєво відрізняється від тих, хто застав часи попередньої епохи, і одним із чинником цього переходу відбулось завдяки глобалізації. У процесі трансформації в демократичну державу Україна зіткнулася з проблемою пошуку своєї ніші в міжнародних відносинах, не втрачаючи при цьому своєї національної ідентичності. У 2020 році в індексі глобалізації (КОФ), який розраховується Швейцарським інститутом, Україна посідає 42-ге місце із результатом 72 пунктах. На момент здобуття незалежності, індекс глобалізації був нижче 36 пунктів [2].

Даний індекс розраховується за такими показниками як:

- 1) Економічні (враховує показники експорту та імпорту, а також обсяги інвестиції).
- 2) Соціальні (розраховується за допомогою мережі інтернет та мобільного зв'язку).

3) Політичні (наявність різних політичних груп та організацій які мають співробітництво із міжнародними партнерами).

Розвиток глобалізації в Україні супроводжується не тільки збільшенням міжнародних контактів, а і вдосконаленням законодавства щодо національної безпеки держави. Так, у Законі України «Про національну безпеку України» зазначено, що державною політикою сфери національної безпеки є економічна безпека, а національні інтереси України спрямовані на забезпечення розвитку економіки [3]. Ці регуляторні механізми є відповіддю на ризик втрати національних інтересів, руйнування економічних інститутів та загрози для соціального і політичного життя суспільства.

Основним економічним показником, який може бути використаний для визначення рівня економічної глобалізації в Україні, є оцінка прямих іноземних інвестицій, де кінцевим контролюючим інвестором є резидент. Так, проаналізувавши дані з 2016 по 2021 рік нами визначено, що чисті надходження поступово зростали, адже у 2016 році вони становили 3,8%, у 2020 – 50,9 % приливу прямих іноземних інвестицій в Україну. Варто зазначити, що у 2021 році чистий притік за операціями *round tripping* продовжував зростати і, за оцінками, склав 1,6 млрд доларів США. Це відповідає 68,5% притоку ІІІ в Україну [4].

Як один з міжнародних процесів економічної, політичної та культурної інтеграції, глобалізація робить значний внесок у соціокультурну політику України, що має певні позитивні та негативні наслідки. Глобалізація уможливорює передачу національних цінностей, покращує добробут людей і розширює світове сприйняття української культури. Однак вона створює проблеми для збереження національної ідентичності, підриває традиційні практики та іноді загострює конфлікти між українцями. Тому важливо врахувати наслідки та здійснити відповідні коригувальні заходи в соціальній та культурній політиці України, щоб збалансувати національні та глобальні інтереси. Процес глобалізації значно вплинув на культурні особливості України через зближення різноманітних культур, впровадження нових технологій в економіку України, поширення міжнародного інформаційного обміну.

Отже, фінансова глобалізація значно впливає на соціально-економічну безпеку в Україні. Хоча це створює вікно можливостей, цей процес пов'язаний з викликами та труднощами, такими як економічні реформи, тенденції обмінного курсу та борг, тому Україні необхідно розробити та прийняти стратегію управління фінансовою стабільністю та соціально-економічною безпекою в умовах глобалізації. З одного боку, має бути баланс між захистом національних інтересів і забезпеченням соціального добробуту населення, а з іншого – відкриттям дверей на міжнародні фінансові ринки.

Список використаних джерел

1. Довгалюк В. В. Роль фінансової глобалізації у розвитку фінансового ринку. URL: <http://surl.li/nemtq> (дата звернення: 01.09.2023).
2. Індекс глобалізації КОФ URL: <http://surl.li/givmr> (дата звернення: 01.09.2023).
3. Про Національну безпеку України URL: <http://surl.li/tcsi> (дата звернення: 01.09.2023).
4. Оцінка обсягів прямих іноземних інвестицій, в яких кінцевим контролюючим інвестором є резидент (round tripping) за 2010р. - 2022р. URL: <http://surl.li/moekq> (дата звернення: 01.09.2023).